

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/241/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117237131
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117237131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu K. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX A. A., J. XXXX/XX, zastúpeného v konaní advokátkou Mgr. Alenou Gregorovou, Advokátska kancelária 974 01 Banská Bystrica, Horná 54, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom 924 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného v konaní Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, v mene ktorej koná ako advokátka konateľka JUDr. Andrea Cviková, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 1.631,36€ s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 9Csp/214/2017 zo dňa 9. marca 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov konania žalobcovi v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.631,36 € v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia a rozhodol o tom, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. Okresný súd v konaní zistil, že žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 15. 11. 2013 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500035031, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.284,25 €, po odpočítaní sumy 215,75 € ako odplaty za poskytnutie služby podľa bodu 8 zmluvy. Zmluva o úvere bola uzatvorená v zmysle zákonov o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z. z., pričom dojednaná výška úrokov bola dohodnutá v rozpore so znením § 39 OZ. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že z pripojenej žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru vyplýva, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, ktoré mal vyplniť žalobca, sú vyplnené na počítači (bod 5) a údaje o schválenom revolvingovom úvere (bod 6) sú vyplnené ručne zástupcom žalovaného. Podpis žalobcu na žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru je datovaný 10. 11. 2013 a podpis žalovaného 15. 11. 2013. Žalovaný (správne zrejme žalobca) poprel, že by obdržal druhá a tretiu stranu zmluvy obsahujúcu zmluvné dojednania o revolvingovom úvere. Ďalej súd považoval výšku úrokovej sadzby úveru 70,01 % za dojednanie v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ust. § 3 OZ a v tejto súvislosti za neplatné podľa § 39 OZ. Podľa názoru okresného súdu, aj keď je dohoda o úrokoch predmetom zmluvnej voľnosti, neznamená to, že ich je možné dohodnúť v akejkoľvek výške. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Z internetovej stránky NBS súd zistil úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov predstavovala výška úrokov 12,91 % v IV. štvrtroku 2013. Z uvedených dôvodov súd považoval zmluvu o úvere uzavretú

medzi stranami za neplatnú ako celok. Navyše súd uviedol, že pokiaľ by mala byť považovaná dojednaná zmluva medzi stranami za platnú, mala by spĺňať náležitosti písomnej formy v zmysle § 9 ods. 1 zákna č. 129/2010 Z. z., pričom v písomnej forme by mali byť preukázané zhodné prejavy vôle strán ohľadom náležitostí upravených v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Zákon jednoznačne predpokladá dojednanie ohľadom výšky RPMN, ktoré dojednanie absentuje v časti zmluvy predstavujúcej žiadosť zo strany žalobcu o poskytnutie úveru v bode 5, podpísanej dňa 10. 11. 2013, na rozdiel od jej akceptácie zo dňa 15. 11. 2013 obsiahnutej v bode 6. Taktiež súd uviedol, že pokiaľ zmluva obsahuje údaj „splatnosť úveru (počet splátok) 42“, nejedná sa o náležitosť upravenú v § 9 ods. 2 písm. f) ani k) v znení účinnom v čase podpísania zmluvy.

2. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 37, § 39 a § 451 ods. 1 OZ.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP) odvolanie žalovaný z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500035031, a teda aj k nesprávnemu záveru o vzniku bezdôvodného obohatenia. Súd prvej inštancie postupoval v rozpore so zákonom, kedy na posúdenie platnosti dohody o výške úrokov nepoužil ust. § 53 ods. 6 OZ a dospel o neplatnosti dojednania o úroku v rozpore s § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka a tiež § 41 Občianskeho zákonníka. Rozsudok považuje žalovaný za nepreskúmateľný, nie je zrejmé, z čoho súd prvej inštancie vôbec usudzuje, že údaj o RPMN je možné účastníkmi zmluvy dohodnúť. Navyše údaj o RPMN nie je zákonom určený ako podmienka vzniku zmluvy. Z § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom od 10. 06. 2010 do 31. 05. 2014 nevyplýva žiadny zákonný podklad či opora pre taký postup konajúceho súdu, ktorý do úvahy berie priemerné úrokové sadzby bánk. Úverová zmluva zostáva úverovou zmluvou spravujúcou sa právnou úpravou v Obchodnom zákonníku, nezávislá na tom, či jej účastníkom je spotrebiteľ alebo nie. Účasť spotrebiteľa znamená len to, že okrem úpravy v uvedenom zákone sa na takúto zmluvu použijú ustanovenia zákona o spotrebiteľských zmluvách, ustanovenia Občianskeho zákonníka v rozsahu upravujúcom niektorú otázku výhodnejšie (v prípade duplicity právnej úpravy) alebo v prípade, ak v Obchodnom zákonníku otázka riešená nie je. V zmysle týchto pravidiel nie je žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vylúčené použitie § 502 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než je prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Uvedená právna úprava vyplývajúca z poslednej vety citovaného zákonného ustanovenia má prednosť pred Občianskym zákonníkom. Ďalej žalovaný poukázal na to, že v zmluve o úvere sa nedojednávajú údaje o RPMN, hodnota RPMN úveru nie je náležitosťou zmluvy, na ktorej by sa mali účastníci zmluvy konsenzuálne dohodnúť. Takáto hodnota zohľadňuje parametre poskytovaného úveru a je daná výpočtom matematického vzorca stanoveného v zákone. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a žalobu zamietnuť.

4. K odvolaniu podal písomné vyjadrenie žalobca. Súhlasil s konštatovaním súdu v rozsudku, že dohodnutá výška úrokovej sadzby úveru 70,01 % podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru a považuje sa za dojednaná v rozpore s dobrými mravmi, a teda neplatná. Súhlasila aj so záverom okresného súdu, že vypočítaná RPMN nebola vypočítaná správne, pretože nezohľadňovala ani výšku nákladov predstavujúcich úroky, nie to ešte dojednanie obsiahnuté v bode 8.1 zmluvy, ktoré de facto navyšovalo výšku odplaty poskytnutého úveru. Rozsudok okresného súdu žiadal potvrdiť.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

6. V konaní nebolo sporné, že žalobcovi bola vyplatená suma z titulu zmluvy o úvere vo výške 1.284,25 €, keď z dojednanej sumy 1.500,- € bola odpočítaná z titulu započítania pohľadávok v zmysle bodu 8 dohody suma 215,75 €. Taktiež nebolo sporné, že žalobca uhradil z titulu uzatvorenej zmluvy o úvere sumu 2.915,61 €. Okresný súd správne skúmal platnosť zmluvy v zmysle ust. § 37 a 39 OZ. Aj podľa názoru odvolacieho súdu výška úrokovej sadzby úveru 70,01 % je v rozpore s dobrými mravmi a ako taká je neplatná, nakoľko podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo

pôžičiek. V tomto smere okresný súd rozhodol v súlade s právnym názorom, či už Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní sp. zn. 15Co/919/2014, alebo aj rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011.

7. Pokiaľ okresný súd v dôvodoch rozsudku poukázal na to, že zákon jednoznačne predpokladá dojednanie ohľadom výšky RPMN, takéto dojednanie neznamena, že by sa na výške RPMN mali účastníci zmluvy dohadovať, ale znamená to, že pokiaľ žalobca ako žiadateľ o poskytnutie úveru uvedie v zmluve údaje o RPMN, teda údaje, na základe ktorých je ochotný uzavrieť úverovú zmluvu a veriteľ v akceptácii návrhu uvedie iné údaje o výške RPMN, žiadateľ úveru by mal byť písomne uzrozumený o akceptovanej výške RPMN, nakoľko ide o údaj, ktorý je pre žiadateľa úveru najrelevantnejší a najsmrodajnejší pri rozhodovaní sa o tom, či zmluvu o úvere za podmienok uvedených veriteľom uzavrie alebo nie. V ďalšom odvolací súd len poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

8. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).